

LO MESTRE TITAS

SEMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periòdichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador.

LO PROGRAMA DELS PELUTS

De ser peluts tenen fama
y 'n son per demás.

Aquest es el seu programa:
vergonya..... y dinés.

La festa dels corcats.

—¿Que no ho saps?
—No pas tot. Qué hi ha de nou.
—¿Ara guanyarem!
—¿Sí? ¿Cóm es aixó?
—Noy, ó be fas l'orni ó ets un llús. ¿No saps que s'ha fet la semifusió de tots los perdís? ¿Que no vas anar al meeting, ó á sentir als principals de la colla, ó sia als caps d'arengada, com desbarravan?

—La primera noticia, noy; perque dels paperots que posan á las cantonadas ja no 'n faig cap cas; mes ja pots ben creurer que si ho hagués sapigut hi hauria anat per passar el rato, pues t'asseguro que disfruto cada vegada que 's tracta d'una festa d'aqueixa indole, perque hi solen sortir molts ¡ay! ¡ay! ¡la llibertat! ¡olé! ¡olé! ¡olé! ¡la democracia! barreijanthi llágrimas de cocodrilo. Sempre m'he pensat que 'l vi de sis als arribava al pis de dalt y los hi sobressurtia per las finestretas. ¡Ja dich jo que sento no haverhi anat! ¡y qué van fer?—Va comensar un jove estudiant d'advocat (cual apellido acaba en *gat*) que promet molt, vull dir que se 'l veu disposat á seguir aquella máxima, que tant bon resultat ha donat als seus jefes que avuy ja tenen la carrera feta de que (val més ser un cap de arengada, que cúa de llús), encar que aixó 's logri portant la esquena dreta á costa dels peluts, que creuhen encare després de las embutllofadas que los hi han fet, tot alló del amor á la llibertat, á la democracia, á la república, á la anarquía, etc., etc., de 'n Carnestoltas. Dit jove feu lo *debut* y no tremolava; senyal inequívoca de las fermas conviccions que té, de poguer arribar á la menjadora y fer de las sevas.

Després lo ciudatá *Tiveri Atila*, nom y apellido que recordan grans demócratas, troná sense soroll, contra la inoportunitat de la suspensió de las garantías constitucionals, dihent que en cap país cafre del mon s'acut á tal extrem, fins que tot es destruhit, es dir, fins que 'ls enemichs de la societat en general han fet ben bé de las sevas y es retiran de cansats; que no haventhi garantías se fa impossible acudir á cers actes propis de la seva colla; que falta ja llibertat d'expansió als homes de malts sentiments y pitjors entranyas á la que hi tenen perfecte dret.

En acabat, prengué la paraula un dentista, el cual se concretá á tirar fletxas, pero ¡noy! quinas fletxas més mal dirigidas; totas anaban al mateix punt, á socavar l'ordre, matar tota classe de debers y donar drets perque ab ells y sense los primers, se puguin fer grans *torts*. No cal dir que va ser estrepitosament aplaudit per una part de la concurrencia que de segur se creuria trobarse al Banch de Barcelona y altres, per omplir las butxaquetas.

Luego surti á la pista lo caballet de sucre, lo director de *La cobra el barato*, el cual ab un criteri molt ample y un sentit governamental, sense govern, y una moralitat sense moral, com los seus ajudants, recavá los drets per lo poble, perque mentres á n' aquet li llevan la pell, éll y sos amichs puguin posarla *forrada*.

Per últim sortí lo *sol mantega*. Feu la parodia del torero, mes, com que no hi había 'l toro, ¡no ho vulguis sapiguer! lo tocaba de per tot, de las banyas, de la cúa y per últim li pujá á caball, cama ensí, cama enllá. Ja en aquesta situació, li surtia la llibertat á dolls per entremitj de las dents que li faltan, mossegá fort y valent als gobernants que roban y deixan robar, que fan las lleys al capricho ¡oh estranyesa! perque de sas mallas no escapin las ratas petites pero que hi

puguin passar las grossas (com ell) ab tot lo *desparpajo*. Troná, contra 'ls catedráticos impíos que empestan las universitats, sembran la llevor de ideas disolvents, las quals posadas en práctica ens privan als que no som tan tigras de poguer disfrutar las garantías constitucionals. ¡foral! ¡foral! Noy, al acabar, se movían las anellas dels equilibristas y trapecios, las columnas, los palcos, la pista, tot feya soroll, tot aplaudia, ¡llástima que ja fos fora la colecció de tigres perque de segur haurían saltat de gust, prevenint lo adveniment de la república.

—¿Es dir donchs, que la fusió queda feta?
—Sí, pero no més que en part, pues en el fondo cada grupo vol la seva, perque ja veurás; anar plegats ab certs individuos, senyalats per lo Motín, que predican lo que no senten, com ho han demostrat en sus fets quant han estat enfilats al candelero, no, noy, no.

—Aixó sí que es cert. Aquí tens aquell, que ha dit feya de torero, que l'altre vegada que va ser consejal manegaba las cireras y feya y desfeya á son capricho, sens tenir en compte la justicia ni res y avuy mateix ja veurás com tornarà á l' Ajuntament si venen los nous y li deixan fer de remena sopas.

—¿Si no hi ha que fiarse de cap de aquets xerraires; tots son lo mateix, per aixó los republicants com *nos* estém á casa, desenganyats de tants farsants, que sols fan veurens á galet.

—Tens rahó y estich ben convenent que l'estratagemá de convocarnos ab aixó de las garantías no obeheix á cap altre objecte que veurer si poden ensarronarnos altre vegada.

—Estich en lo mateix y fins crech que ho lograrán perque, noy, de pel d'ase ne portém molt al clatell.

—Donchs a mi, ja t'asseguro que no m'arreglarán més.

—Y a mi tampoch.

—Abur, ciudatá invicte.

—Incorruptible ciudatá ¡abur!

Per la copia:

PE KA.

¡AY QUINA POR!

¡Deixeume amagá al armaril!
¡Al seller, ó més endins!
¡Que ja venen los carlins
Ab lo trabuch y 'l rosari!
¡Correu, correu; quina pó!...
¡Y quinas boinas més blancas!...
¡Correu que 'm sento á las ancas
Lo foch de l' Inquisició!
Ja venen aquells frarassos,
Tan grossos y tan panxuts...
¡Ay que 'ns trovarém tu... muts!
¡De un liberal, cent pedassos!
Lo mateix que confitures,
Que brescas ó que tortells,
Se menjarán los clatells
D' infelissas criaturas.
¡Ay, fillets meus, quina pó!
¡Quina por; quín horror fá!
Tant sols l' arribá á pensá
Com ho penso y ho veig jó;
Que farà de *mocadó*
Lo paper hermós y noble,
Sobre el cual vá escriure 'l poble
La santa *constipació*.
Ja veurém ¡y no es fal-lera!
Eix rétol sobre 'ls portals:
«¡Se ven carn de liberals
A *pela* la carnissera!»
¡Ens mataran á tacó!
¡Ens darán unas llenyadas...!
¡Un bon fart de garrotadas
¡Y á dormí á l' Inquisició!
Si 't miras á las femellas
Y á missa no vas sovint,
Ja veig com t' estás rostint,
Al mitj d' aquellas graellas.
Los Bisbes y 'ls comensals
De 'ls dinars de bona planta,
Menjarán ab gran carpanta
Cervellets de liberals
Y á nosaltres per menja,
Ens darán las profecias,
Ab algunas melodias
D' enrogallat capellá.
Trossos de missals, ab uns

Oremus, ab estufat,
Y per postres, acabat,
Los budells dels fiels difunts.
Y veurém al millor día
Que alararán lo cañafal,
Y 'ns dirán: «puja aquí dalt,
Que potser veurás ta tia»
¡Aixó no 's pot aguantar!
¡Aixó no 's podrá sufrir!
¡Val més mil voltas morir
Que tals actes presenciari.

Totas aquestas bestiadadas,
Que acabo de enumerar,
Les he sentit relatar,
A un d' *ideas avansadas*.
Y los demostrará aixó
Que los pitjors animals,
Son los homens liberals
Cuan están... tumuts de pó.

QUIMET PALAU PELUT Y PRESSECH.

Lleyda, Novembre 1897.

FUETADAS

Nostre company *El Nuevo Cruzado* ha deixat de publicarse.
Ho sentim.

Lo diumenge passat morí lo Ilm. doctor don Jacinto M. Cervera, Bisbe de Mallorca.

Contava el venerable Prelat 70 anys, y sa mort ha sigut repentina.

Mallorca está de dol, pues ha perdut a un dels seus més acérrims y dessidits protectors. — D. E. P.

Entre 'ls elements conservadors, alsá no poca polvoreda 'l discurs de 'n Romero Robledo.

¡Ni que 'l MESTRE TITAS l'hi hagués deixat lo fuet.

Perque 'ls personatges del Directori y, sobre tot las institucions, varen rebre de valent.

¡Mireu aquí a una familia felis!—va dir en Romero ab lo desenfado més gran, senyalant al Palacio de Orient.

Y jo, senyalant á Romero, dech dir, surtint en defensa de donya Cristina:

—¡Aquí tenui al home de més barra!

Sigui dit ab tota la reserva, y escoltin.

Es lo cas que LO MESTRE TITAS, desitjant estar ben preparat per qualsevol eventualitat y succés, havia comprat 150 fusells per armar als seus deixebles. Y, vetaquí que, l'altre día, lo senyor Gobernador, enterat del assumpto, va enviar al senyor Plantada á bordo del vapor que 'ls conduhia, y 'ls van *birlar*.

¡Haveu vist atreviment semblant?

La sort es que 'l senyor Gobernador no s'ha adonat dels 50.000 que 'ls carlistas varen desembarcar á la platja de can Tunis y que tenían ocults en un forat del pantano de Vallvidrera.

Y que ara havém cambiat de puesto, vista la perspiciacia del senyor Larroca.

Y posats á fer *boludos*, femlos grossos.

Y posats á dir guatllas, diguemias estupendas. Que aixó fa liberal.

Ens veyém impossibilitats de ocuparnos de las festas celebradas per San Carlos en los moltíssims pobles de Catalunya, perque necessitariám un número enter. Que 'ns dispensin, donchs, los que s'han dignat enviarnos ressenyas, puig que deixém de ferho per aixís complaure á tothom.

Lo número próxim, si 'ns es possible, será extraordinari, ab varios grabats y un text que, ¡vaya! podran sucarihi pá.

Y.... alló altre.

Los 10 centiments.

¡Ganga!

3'50 pessetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

A 16 tintas. 79 per 55 centímetros

LLISSONS SENMANALS DE GRAMÁTICA

L'adverbi, estimat Titella, es també una part de la oració que 's junta al verb per modificar y determinar la seva significació; y perque ho entengueu tots millor us posaré algún exemple:

Per arrastrar als lladres, may *es tart*. Desde que 'ls anarquistas varen amenassar á una senyora, aquesta *dorm mal*. Donya Virtudes *segueix bé*, gracias á Deu.

Y habent demostrat aquests tres exemples de adverbis, necessari es que coneixeu ab qué 's divideixen; y 's divideixen en simples y compostos.

Los simples son los que constan de una sola veu, com *més*, *menos*, *prop*, *molt* y compostos los que constan de dos ó més veus, com *á més*, *á demés*.

Y ara, tú, Titella, per demostrar que ho has entés, posa 'm un exemple de lo que acabo d'explicar.

—Sí, senyor Mestre; Hi ha pillos que roban *molt* y en *volen més*. L' hora de arrossegarlos está *prop*.

—T'explicas com un Cícero, Titella.

També 's donan als adverbis compostos lo nom d'exprescions ó modos adverbials, y poden á més de aixó ser los adverbis de lloch, de temps, de modo y de quantitat, de comparació, de ordre, de afirmació, de negació y de dupte.

—¡Oh, senyor Mestre, que pobles m' anomena!

—Pára la atenció, Titella, y no t' emboliquis.

Adverbis de lloch, son los que denotan ahont se fan ó sucseheixen las cosas que signifcan los verbs, com: *aquí*, *allí*, *allá*, *acullá*, *prop*, *lluny*, *hont*, *dintre*, *fora*, *dalt*, *baix*, *devant*, *detrás*, *damunt* y *sota*.

—Y ara, Titella, arreglátelas com vulguis, y posa 'm un exemple.

—¿Qué gratas, Titella? ¿Que tens polls....?

—Digas, Titella, ó 't faré ficar lo cotze á l'orella, ¿ho sents?

—Espanya, senyor Mestre, es un gran presidi; y *aquí* roban, *allí* irregularisan, *allá* assessinan, *acullá* garroteixen, *més enllá* 't denuncian; l' hora de la justicia está *prop*, l' exemple vindrá de *dalt*, los lliberals anirant *abaix*; aquell rey que vosté sap y jo vull di, quedarà *dintre*, y aquella dona que vosté també sap y jo també vull dir, anirá *foro*.

—¡Be! ¡Titella! t'explicas y m' agradas. Si adelantas aixís, prompte serás vigilant de la Plassa Real, y aixís no 't mullarás quan ploqui.

Mes, los adverbis de temps, aymat Titella, son aquells que denotan quan se fa ó succeheix lo que 'l verb significa, com: *avuy*, *ahir*, *demá*, *are*, *luego*, *tart*, *aviat*, *may*, *sempre*, *ja*, *jamay*, *quan*, *mentres*.

—A veurer, Titella, si t'explicas com l' altre vegada; á veurer.

—*Ahir* cridavan ¡viva la llibertat! y *avuy* no 'ns deixan dir certas cosas. *Are* no hi ha vergonya, *luego* no hi haurá cap céntim y *més tart* vindrá la fam. *Aviat* farém butifarras de la carn de lliberal. Si no vé *prompte* don Carlos será *tart*. Los republicans no tindrán *may* vergonya, sino *quan* volin los ases. *Mentres* hi haigi una pesseta, los pillos hi clavarán las unglas.

—Aquí tens, Titella, una proba del meu carinyo perque t'explicas tant bé. Té, aquí 't regalo un recibo, l' últim recibo ab que vaig cobrar la paga de Mestre. Era allí, pels anys de la picó y quan Judas era fadrí.... Guarda 'l com penyora y recor de la cassussa que passa 'l teu Mestre.... y no ho diguis, Titella, no ho diguis á ningú perque la cara 'ls cauria de vergonya, si aques a fos possible dintre dels temps en que alló de las altas dots de govern y las virtuts.... no fos *echar margaritas á puercos*!!

—*Abur*, noys.

¡QU' ES IDÉNTICH!

Lo retrato de mon *Mestre* ¡qué expressiu vá ferlo en *Quell*.... ja us dich jo que vá lluirshi l' aymat condeixeble meu. Mireusel, fixeushi un rato, un moment tan sols, no més, y no podreu menys que dirme: —Caratsus que rahó tens; sembla talment que s' hi noti fins de un bras lo moviment.— —Sí que ho semble; com que hi porta brandantlo sempre, 'l fuet, y en *Quel*, de son *Mestre* 'l *croquis* instantá lo volgué fer, vá *retratarlo* en el acte que, nerviós y tot furient corria envers la *canalla* tot fent fitblá ab espatech aquella *serp* que 's cargola y cou més que un *bitxo ferm*; veus aquí tota la causa del haver quedat tant bé. Amparada per lo *Mestre* jau desfalhida aprop seu, una molt digne matrona d' *escut noble* y *cor sincer* coneguda per la *Iberia*, que 'ls Reys braus y caballers tant lograren enaltirla féntla Reyna digne d' ells.... La *chusma* que 'ns *desgoverna*, d' explotaria en sab molt bé, y per xó lo Senyor *Mestre* indignat fitble 'l fuet.... Las *fachas* de la *murriesca* que devant d' éll van corrent y s' acotan y s' amagan per lliurars de aquella *serp*, hasta fins sense fiesarshi ni jo dirvosho molt menys, sens dupte que tots vosaltres, un per un los coneixeu.... Lo del *tubé*, es dels més pillos y dels més atrevidets; encara vol ferne mofa del *Mestre*, que 'l persegueix, pero no pot pas lograrho puig qu' es un dels que més rep.... El *Lloro*, está á punt de caure de m.... per no alsarse més.... En *Romero de la bleada* que corria sense fré, al últim veig que s' amaga per pó de trencars las dents.... En *Blanch*, es tan lo que corra per poguer salvar la pell, ab els *tres punts* y las *cartas* al butxacó del infern, que no para, fins que sia al bell mitx dels *insurgents*.... Ab idéntica carrera van fugint tots los *demés* ab la cúa entre las camas y espantats per l' espatech.... Y en *Trampas*, lo *cap de colla* ó *capità dels marrechs*, ha clavat lo sabre 'n terra com volguent fer lo pinxet, y enfilantse á *dalt*, s' arrapa, per voler fé *un punt del seus*.... —Fes l' ull viu y no t' arrisquis ab l' equilibri que 't veig, que si tant y tant l' allargas caurás prompte estiradet; puig á *un altre* que s' estava amagat darrera teu,.... *banyantse* ab aygua de rosas.... y sens sospitarne res.... l' hi van tirá un *cop de pedra*.... molt apropet del cervell;.... y vá tant bé ensopegarlo,.... que ja no l' hem vist may més.... Y 't diré *Trampas* que 'm sembla ben ras y net, per demés, que perjureu, ab *ganyotas*, *quants* aquest cas deploreu; puig hi há un refrá que explica y assegura en veritat, que, *quí sembra grans ventades recull fermes tempestats*.

Lo deixeble, PEPET DE LAS POMAS.

Vilanova y Geltrú, Novembre 1897.

DE QUAMQUAM

—¡Noys! ¡noys! estich que no sé 'l que 'm pesco.

—Y donchs, senyor Mestre ¿qué li passa?

—¡Homes, donas, criaturas! ¿qué redimoni feu? —No res, ¡senyor Mestre! —No ho dich per vosaltres, sino per aquells que estant enfilats al candelero, y per cert que 'm fan lo mateix efecte que 'ls jugadors tronats quant ja no 'ls quedan més que uns cuants rals, que se 'ls jagan tots plegats perque 'l dimoni se 'l emporti. Mes son jugadors aquestos á que 'm refereixo, independents, aixó es, que no tenen pare ni mare, fills ni parents que haigin de patir per lo resultat de las sobras jugadas, y saben, per lo tan, que ningú 'ls ni demanará compte, y per aixó ho llensan, ho donan tot menos 'ls millors talls, que 's reservan per entretenirse.

—No ho enteném aixó....

—Val més que no ho entengueu, perque al fi y al cap tampoch us faria moure de puesto y diriau «qui gemega ja ha rebut». Aném al cas ó á la historia, encare que sembli cuento.

Hi havia un país que contaba ja molts segles de existencia y ab un historial molt lluhit; sos habitants per espay de molts generacions, si-gueren honrats y bons, valents que jamay consentiren agravi a sa patria per cap foraster, y á dintre no permeteren sense una valent protesta moral ó material, segós els cassos de intrusions vergonyosas, ni actes contraris á las lleys establertas y pactadas, fos qui fos, desde el petit pastoret de sas més llunyanas montanyas, al més gran y poderós de sos monarcas.

Son altiu caràcter, al mateix temps que noble, era sever y enérgich per los seus enemichs, compassiu y amparador dels vensuts, es dir, reunia totas las bonas condicions, mes se cambiá per lo continuat predicament de gent sense entranyas, sense cor, que negant á Deu y á son poder infinit y no sentint respecte ni veneració per res, que 's donan lo pompós dictat de filosofos, quant en la realitat no poden ostentarne altre que 'l de *barrinayres*. Aquests lograren, donchs, en molt poch espay de temps, un segle escas, fer tornar á la sang, horchata; al valor, cobardia; á la prudencia, desvergonyiment; á la fe, pamplinas; al amor, luxuria; a la honradés, cuartos; als reys, pantallas; als governants, lladres; y al governats, *borregos*.

Y no us cregueu que aixó siguin afirmacions gratuïtas, no, son reals y positives, que las podreu veure en tota sa malehida ufanó, fent un petit viatge al país á que 'm refereixo.

En tal estat de cosas, sorprengué en la época actual á dit país, el que hi hagués un poble que participant ab gran escala de tots los vicis, conservaba dugas de senceras, y eran la constancia y la energia, y confiant ab aquestas dugas, enlayraren lo crit de que no volían més lladres, ab los quals no hi volían cap relació, pues el puesto de aqueixos havia de ser per ells. Per apagarne aquell crit ab fermesa sostingut, 's feya precis apartarse de las malas corrents empresas, destruir las causas que lo motivaren y obrar ab la enérgica valentia del antich caràcter, fent fer rotllo á las llocas y sense contemplacions ni marrullerías que no conduheixen á res bó, y sí á molt dolent. Se feu en part; s' hi enviá un gros exercit, que ben dirigit y deslligat de imposicions de traficans hauria renovat antigas proesas, conquistant nous llorers, acabant ben prompte las agallas dels que volían posar condicions, que la mare patria, en tot cas, pot y deu donar quant son justas, mes jamay sucumbir á las exigencias quant se reclamen per la violencia; no ha succehit aixís, y aquell numerós exercit, que podia fer grans hassanyas, fins anar á buscar a la lloca en lo seu mateix niu y ferli pagar los plats trencats, com á verdader responsable, se veu avuy condemnat á la inacció, al perill de ser acribillat en emboscadas traidoras, mermat per las infeccions de un clima dolent ahont hi troban una mort segura y trista, la flor y nata de la juventut, de la que podían haberne sortit d' altre modo heroes invictes. En cambi las murrullerías continuavan, los traficants directors 's com-

DE DON CARLOS DE BORBÓN 3'50 pessetas

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franquetx.

plauhen en rebaixarne lo país que representan; en ofegar las nobles aspiracions d' aquell exèrcit, en matarli tot anhel de gloria y ja no 's contentan ab aixó, sino que 's tractan *tú á tú* ab sos enemics, ab aquells que ab traidora alevosía, anant aclarint de poch en poch sas apretadas filas, y accedeixen á tot, á tot jòh vergonya! fins á destituir al únich capdill, que omplia en part las aspiracions del exèrcit, que s' identificaba en lo procedir á sas llegendarias tradicions.

¿Y per qué lo destituhiren? pues per lo mateix, porque pensaba com l' exèrcit y discrepava del sentit dels traficants; que tenia en molt l' honor, el cual no li permitia amotllarse á las imposicions dels que tenen la vergonya sota la sola de la sabata.

A ocupar son puesto, n' hi aná un altre, un desgraciat, de prestigi esmiculat, vensut en campal batalla que ¡pobret! deixa sas aspiracions aventadas, son amor propi tancat en clau, disposat á ser una máquina de manubri que será moguda per lo traficant més gros que hi ha sota la capa del cel. Ja s' ha posat en moviment; lo pas més gros ja s' ha donat, los assessins del exèrcit ja están més alegres, ja cantan *habaneras* en honor del *Muro pren del Gat*, porque aquest ab la omnipotent autoritat y mentida representació de la patria, los hi ha aplanat lo camí, ha accedit lo beneplácit de sos companys de poca vergonya á las sevas exigencias y per ell també, lograrán fer retornar á son país á aquell exèrcit que no haurá servit per altra cosa que per deixarhi 'ls ossos la major part y serví de tapadora á criminals y vils infames.

El resultat final 's creu que será: lo poble aquell perdut per sempre pera qui li feu de mare amorosa durant segles; un exèrcit avergonyit per lo paper deshonorós que li haurán fet fer; alguns traficants enriquits, 'ls governants satisfets; y al pobre poble que haurá pagat las ollas, que 'l mati un llamp.....

—¿Vol dir que hauria de acabar aixís?

—Si aixó passés á Espanya, ja us dich que no, porque fins las pedras ab furia violenta s' aixecarian per aplastarne lo cap dels causants de tals desventuras, y per la mofa y escarni de la sanch derramada, surtida tota de las venas dels pobres, dels que no tenían diners per comprar lo sacrifici de la vida. No, Espanya encara te nervi; te sanch, molta més de la que porta gastada, y sabria llen-sarla tota per trossejar als gitanos que á tan s' atrevessin desde 'l més gros al més petit.

—No ho creyém aixís, no.

—Si aixís no ho fes, vergonya 'm donaria de ser espanyol.

LO MESTRE VELL.

SENYOR MESTRE TITAS

PRECH.

Senyor Mestre,
vosté es destre
y ningú li amaga l' ou.
La palmeta
en sa má dreta
y començá á trencá 'l jou.
Nostre terra
te una guerra.....
guerra forta, y vol la pau.
Ella ho mana
y ho demana
y al Govern la pau, no plau.
Los uns ploran
y fins moran
de tristesa y desconhort.
Altres riuhen
y bé viuhén
que per ells la guerra, es sort.
¡Quántas vidas
ja finidas!
¡Quánt valents vessan la sanch
sense glorial
Que la historia
fulls per ells ne guarda en blanch.
¡Quánta trampa
que s' escampa
embrutint nostre nació!
Ja envilida,
la mentida

tant sols n'ia y fuig lo bó.
Sols Don Carlos
pot salvarlos
los béns últims del país.....
Senyor Mestre,
vosté es destre.....
¡Cuán será 'l poble felís.....!

LL. ADESA.

DESDE TARRASA

Senyor Director de LO MESTRE TITAS.

Dispensim que no escrigui ab més frecuencia, puig las mevas ocupacions son moltas; pero, aquí van algunas *instantáneas*, y 'm dispo á buidá 'l pap, replé ab tant temps de silenci.

Ja tenim alcalde nou, y á pesar del poch temps que exerceix, ha donat probas de la seva independencia. Lo *rapapolvo* donat als empleats del municipi que ja no passen lo temps lligant moscas y altres de las sevas disposicions, han merescut l' aplauso dels bons tarrasenchs y més l' aplaudirém encare si no permet que s' estiri la orella al pobre Jordi, y sobre tot sigui imparcial, sens concedir *privilegis* á cap *Petit ni Sensé*: ó tots moros ó tots cristians.

Si continúa, senyor Marcet, lo camí emprés tant brillanment, no dupti que Tarrasa l' hi agrahirá de veras.

Los carlistas de Tarrasa varem celebrar lo Sant del nostre R..... assistint á una Missa, y al vespre tingué lloch en lo saló del Círcol Tradicionalista una vetllada, regnán la més complerta armonia y expansió.

A pesar de la guerra sens quartel que 'ns fa l' element dels *sants de paper*, lo Círcol te vida propia y 'n tindrà mentres Deu vulgui. No importa que siguem poquets; val més ser poch y ben avinguts que molts y semblar una casa de boijos. Els *Ferros* son molts y encara fan menos que nosaltres y s' entretenen en murmurar del próxim; y las personas que tenen aquest vici, no caben entre nosaltres. Los hipócritas que s' en vaijin á nanná.

Los espiritistas varen circular lo día de Tots Sants, una fulla titulada "La muerte no existe. ¡Todo es vida!" Entre las moltas bestiesas que conté hi ha las següents: "A *cuantos lloráis la pérdida de vuestros padres, de vuestros esposos, hijos..... os decimos: Secad el llanto..... porque la muerte es una quimera, una ilusión no más..... No busquéis vuestros muertos en la fosa, porque no los hallaréis. Esos seres que tanto amasteis ó admirasteis, no se han perdido, no; sólo han sufrido una metamórfosis..... de prisioneros se han convertido en seres libres.....*

Y prou bestiesas. Ja ho sabeu; de aquí endevant, quan volguen buscar algú que ha mort, lo trobaréu dintre de algun matxo ó de un escarbat merdè..... si es qu' era espiritista.

Y aixó 'm fa recordar á un parent meu, eucare que llunyá; poeta dels que han fet rotllo, y que Deu tingui al Cel, que va venir á ma casa á passar una temporada d' istiu. Jo tenia una yegua bertrona de molt génit y sanch, y 'l meu parent l' hi va pendrer tan carinyo que no podia sufrir que hi pujés á caball. Tot lo día lo passava á la cort ab la yegua, no comprenent jo aquell rabiós afecte. Mes, als pochos días, vaig descobrir la incógnita.

Lo meu parent creya que en la yegua *residia* l' esperit d' un íntim amich seu. ¡Ah, burros!

KRACH-KRACH.

Tarrasa, 14 de Novembre 1897.

DESDE CASTELLAR

Senyor MESTRE TITAS:

Desitjant posar las cosas claras y no volguent passar per deixeble revolucionari, puig que sols he comés lo delict de sortir en defensa de la justicia y assistir á classe tots los días, l' hi vaig á presentar, ab tot lo degut respecte al senyor Ajudant, una justificació de la meva conducta.

En *Flist Flast*, en *Laus Deo*, en *Pepet de las Pomas*, el *Deixeble de Manresa*, en *Jota Pe* y un servidor, hem merescut del senyor Flórtich un cop d' espartenyot, y per més que te rahó per la *xareca* que movíam, ha de considerar que 'ls de Castellar teníam una mica de rahó.

Escolti, senyor Mestre:

Es lo cas, que molts días, al entrar y surtir d' estudi, ens trobém ab los *xicots* de la escola de la *Llibertat* y porque portém escapularis y boyna, oím

Missa y passém lo rosari, fan escarni y mofa de nosaltres llensantnos mil calumnias; y un d' ells de molt dimoni que l' hi diuhen *Llantia de sepultura* que s' aconvoya ab un altre que, ab tan bonas escolas com tenim gracias al desprendiment de una virtuosíssima senyora, ab prou feyna sap fer *comas* y 'ls dos son los *capitossos* de la brega, pro d' aquells que tiran la pedra y amagan la grapa, van procurar que 'ls altres, entre 'ls quals hi havia en *Cap-vert* (a) Quintiliá, ens apedreguessin al entrar á la classe, movent escándol per no deixarnos apendrer las lliçons.

Nosaltres ¡está clar! enrahonavám y feyem lo *xiu xiu* per posarnos d' acort y defensarnos dels *xicots* de l' altre escola, quan de sopte ve 'l senyor Ajudant ab l' espartenyot á la má, y *patim, patim*, va imposarnos silenci.

¿No es veritat, senyor Mestre, que 'ns perdona y voldrá que 'ns defensém d' aquella canallota?

Quan lo senyor Ajudant ens ensenya retórica y poética, ens entussiasma y electrisa y l' estimém més..... pero, quan ens ensenya l' espartenyot..... l' hi tenim una rabia.....!

Pero, ara, senyor Mestre, hem amagat l' espartenya á l' Ajudant, y quan trobém als *xicots* de l' escola de la *Llibertat*, ab l' espartenya de 'n Flórtich 'ls clavarém quatre tundas.....

Aquesta es la veritat de lo succelit y cregui á son deixeble

LAGARTIJO.

San Esteve de Castellar, 10 Novembre 1897.

PASSATEMPS

XARADA

La farina de *primera*
recepta 'l metje al malalt;
Lo *segón*, després que 's posa
en un estat bó y cabal,
del seu cos un se alimenta
del seu vestit, un ne va.
Si de *tersa* pot tenirse
per senyal, ja es demaná.
Els *totals* tenen la culpa
que 'ls *ters* s' haigin abolit.
No n' hi haurá fins que l' Espanya
de ¡Viva 'l Rey! dongui 'l crit.

UN CENTINELLA SANTIPOLENC.

TARGETA

CELDONIA PASTELA D'

LACAR.

Formar ab aquestas lletras lo nom de tres polítichs pasteleros.

UN DEIXEBLE VOLTREGANÉS.

GEROGLIFICH NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6—Nom d' una ciutat catalana.
3 4 2 5 6—Ho fá per l' hivern.
4 3 1 6—N' hi ha en las iglesias.
3 4 5—Licor.
5 4—Negació.
6—Vocal.

UN DEIXEBLE TARRASENCH.

GEROGLIFICH

F. MERI D.

UN DEIXEBLE.

Soluciones á lo insertat en la passada senmana.

Xarada: Deu Patria Rey.

Acróstich:

C
L A S
B A R C O
C A R L I N S
V I O L A
A S A
S
R E S
L L A T S E
T I T E L L A

Targeta: Lo Mestre Titas. Lo geni catalá.
Geroglífich: Per bons fusells los de Llorens.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.